

2018-04-19
Ju2018/02430/KRIM**Justitiedepartementet**Kriminalvården
601 80 Norrköping

Uppdrag till Kriminalvården om försöksverksamhet med inlussningsprogram

Regeringens beslut

Kriminalvården får i uppdrag att förbereda och inrätta försöksverksamhet med inlussningsprogram med utgångspunkt i inlussningsutredningens förslag (bilaga 1). Försöksverksamheten ska vara möjlig att starta senast den 1 januari 2019 och ska pågå till och med den 30 juni 2020.

Kriminalvården ska vid planeringen av försöksverksamheten, inklusive dess omfattning, samverka med Brottsförebyggande rådet i syfte att möjliggöra en utvärdering av verksamheten. Minst ett av de av Polismyndigheten definierade särskilt utsatta områdena¹ ska ingå i urvalet.

I uppdraget ingår att identifiera och involvera relevanta aktörer för uppdragets genomförande som kommuner, landsting, Arbetsförmedlingen, Kronofogdemyndigheten, organisationer i det civila samhället, m.fl. I uppdraget ingår också att tillsammans med dessa aktörer sätta upp former och ramar för arbetet. Utgångspunkten ska vara att så långt möjligt utgå från de inblandade aktörernas kärnverksamhet, befintliga arbetssätt och samverkansformer.

Under arbetet ska Kriminalvården dra nytta av de erfarenheter som myndigheten har gjort inom ramen för regeringsuppdragen om unga dömda och våldsamma klienter Ju2013/04393/KRIM, Ju2013/04394 och

¹ Polismyndigheten dnr HD 5800-61/2015

Ju2013/07450/KRIM samt uppdraget om förstärkta insatser i arbetet med utslusning (Ju2015/09899/KRIM).

Under uppdragets genomförande ska ett jämställdhetsperspektiv beaktas.

Kriminalvården ska vid de tidpunkter och i den form som beslutas i dialog med Regeringskansliet (Justitiedepartementet) informera om arbetet.

Regeringen avser att ge Brottsförebyggande rådet i uppdrag att följa och utvärdera försöksverksamheten.

Skälen för regeringens beslut

I Riksrevisionens rapport Återfall i brott – hur kan samhällets samlade resurser användas bättre (RiR 2015:4) konstaterades bl.a. att insatserna i det återfallsförebyggande arbetet är för få och att de inte är tillräckligt anpassade till klienternas behov. Riksrevisionen drog bl.a. slutsatsen att det brister i myndigheternas planering och samverkan samt att det finns vissa oklarheter kring ansvars- och resursfördelning mellan berörda aktörer.

I skrivelse 2015/16:27 instämmer regeringen i Riksrevisionens iakttagelse att det återfallsförebyggande arbetet behöver utvecklas och särskilt vad gäller behovet av en utvecklad samverkan mellan berörda aktörer på området.

Regeringen presenterade i mars 2017 ett nationellt brottsförebyggande program (skr. 2016/17:126). Av programmet framgår bl.a. att regeringen ska verka för att insatserna för att motverka återfall i brott utvecklas och förstärks.

I augusti 2016 tillsatte justitie- och inrikesministern en utredning med uppdrag att lämna förslag på en modell för lokal samverkan kring insatser på individnivå för att förebygga återfall i brott. Utredningen (Inslussningsutredningen, Ju 2016:E) överlämnade sitt förslag den 31 mars 2017. Utredningen föreslog att ett inslussningsprogram inrättas för intagna som ska villkorligt frigges med övervakning. Programmet innebär ett samordnat stöd mellan Kriminalvården och lokala samhällsaktörer på den intagnes hemort, en s.k. inslussningsgrupp, som hålls samman av en tjänsteman, en s.k. inslussningssamordnare. Vidare föreslogs att programmet prövas i en försöksverksamhet som utvärderas.

Inslussningsprogrammet föreslås vara kopplat till en straffverkställighet, vilket därmed innebär en tydlig begränsning i tid. Den enskildes behov av insatser kan dock sträcka sig över en längre tid än straffverkställigheten. Det är viktigt att övergången från anstalt till frihet kan underlättas genom att andra aktörer vid behov tar vid där Kriminalvårdens uppdrag slutar. Det är därför angeläget att inom ramen för försöksverksamheten hitta former för att kunna göra en långsiktig planering som inte måste begränsas till tiden då den dömda står under övervakning inom Kriminalvården. Redan befintliga arbetssätt och samverkansstrukturer bör så långt möjligt användas. Kriminalvårdens samverkan med Arbetsförmedlingen, samordnad individuell plan (SIP) och samverkansöverenskommelser mellan landsting och kommuner när det gäller personer med missbruk och beroende respektive psykisk funktionsnedsättning är några exempel.

En av regeringens viktigaste kriminalpolitiska åtgärder är att utveckla det brottsförebyggande arbetet. Personer som upprepade gånger begår brott står för en relativt stor andel av den totala brottsligheten i samhället. Insatser för att förebygga återfall i brott är därför en central del i det brottsförebyggande arbetet. Regeringen har tidigare bl.a. gett Kriminalvården i uppdrag att förstärka arbetet med utslusning (Ju2015/09899/KRIM). Att pröva en verksamhet med inslussningsgrupper är ytterligare ett steg i att utveckla det återfallsförebyggande arbetet.

Uppdraget finansieras genom den förstärkning av Kriminalvårdens anslag som gjordes i budgetpropositionen 2018. Kriminalvården tillfördes medel bl.a. för att möjliggöra fortsatt utveckling av det återfallsförebyggande arbetet.

På regeringens vägnar

Morgan Johansson

Helena Lundberg

Bilaga: Inslussning – en idéskiss (Rapport från Inslussningsutredningen, Ju
2016 E)

Kopia till

Arbetsmarknadsdepartementet/A
Finansdepartementet/BA/K/SKA
Socialdepartementet/FS, FST, Jäm, SF
Arbetsförmedlingen
Brottsförebyggande rådet
Försäkringskassan
Kronofogdemyndigheten
Polismyndigheten
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting